

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 17C/107/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313226672
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hostovecká
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2014:2313226672.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Mariannou Hostoveckou, v právnej veci navrhovateľa: Slovak Telekom, a.s., so sídlom 817 62 Bratislava, Bajkalská 28, IČO: 35 763 469, zast. JUDr. Oliverom Balážom, advokátom so sídlom 811 01 Bratislava, Zámocká 10, proti odporcovi: H. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX L., Ž. XXX/X, o zaplatenie 823,94 eura s prísl., takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 823,94 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne z dlžnej sumy od 26. 9. 2011 do zaplatenia a k rukám právneho zástupcu navrhovateľa náhradu trov konania vo výške 49,- EUR titulom súdneho poplatku a vo výške 142,22 EUR titulom trov právneho zastúpenia, a to všetko do tridsiatich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 14.10.2013 domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým by súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 823,94 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 26.9.2011 až do zaplatenia a náhrady trov konania.

Svoj návrh odôvodnil tým, že medzi navrhovateľom a odporcom bola dňa 7. 7. 2010 uzavretá Zmluva o pripojení číslo XXXXXXXX, na základe, ktorej bola odporcovi aktivovaná užívateľská SIM karta. K tejto zmluve bol dňa 7. 7. 2010 uzavretý dodatok "Podľa seba 3", na základe ktorého bol odporcovi aktivovaný program služieb Podľa seba 3, s mesačným paušálnym poplatkom 16,7983 eura bez DPH, ktorá cena je uvedená v cenníku programov a služieb, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Na základe dodatku bol odporcovi zároveň poskytnutý mobilný telefón značky Sony Ericsson C510 black za zľavnenú cenu 1,- euro, ktorého skutočná hodnota bola 159,- eur. Dodatkom sa odporca zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov a počas nej si riadne a včas plniť zmluvné povinnosti. Pre prípad porušenia zmluvných povinností bola v dodatku dojednaná zmluvná pokuta vo výške 248,95 eura.

Medzi navrhovateľom a odporcom bola dňa 1. 10. 2010 uzavretá Zmluva o pripojení číslo XXXXXXXX, na základe, ktorej bola odporcovi aktivovaná užívateľská SIM karta. K tejto zmluve bol dňa 7. 10. 2010 uzavretý dodatok "Relax 60 + (120)", na základe ktorého bol odporcovi aktivovaný program služieb Relax 60 + (120), s mesačným paušálnym poplatkom 9,92 eura bez DPH, ktorá cena je uvedená v v bode 1 písm. c/ dodatku. Dodatkom sa odporca zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov a počas nej si riadne a včas plniť zmluvné povinnosti. Pre prípad porušenia zmluvných povinností bola v dodatku dojednaná zmluvná pokuta vo výške 47,80 eura.

Medzi navrhovateľom a odporcom bola dňa 4. 2. 2010 uzavretá Zmluva o pripojení FIX číslo XXXXXXXX, na základe, ktorej bola odporcovi aktivovaná užívateľská SIM karta. K tejto zmluve bol dňa 4. 2. 2010

uzavretý dodatok "Fix 16", na základe ktorého si odporca Dohodol balík služieb, v rámci ktorého mu bol predaný mobilný telefón značky Samsung S5230 za zľavnenú cenu 1, - euro, ktorého skutočná hodnota bola 159,- eur. Dodatkom sa odporca zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov a počas nej si riadne a včas plniť zmluvné povinnosti a mesačne dobíjať kredit minimálne vo výške 16, - eur. Pre prípad porušenia zmluvných povinností bola v dodatku dojednaná zmluvná pokuta vo výške 248,95 eura.

Závazkové vzťahy sa spravujú občianskym zákonníkom, okrem práv a povinností výslovne upravených zákonom číslo 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách. Odporca prevzal ako neoddeliteľnú súčasť zmlúv všeobecné zmluvné podmienky poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby navrhovateľa a cenník služieb, s ktorými sa odporca oboznámil pri uzavieraní zmlúv a dodatkov a ktoré sa zaviazal dodržiavať.

Navrhovateľ návrh ďalej dôvodil k jednotlivým zmluvám nasledovne:

Zmluva číslo XXXXXXXX:

Odporca si neplnil riadne svoje zmluvne dohodnuté povinnosti a neuhradil navrhovateľovi vystavené faktúry za poskytnuté služby už po dvoch mesiacoch od uzavretia zmluvy. Z dôvodu neplatenia za poskytnuté služby bola dňom 7. 12. 2010 obmedzená činnosť jeho SIM karty na prijímanie hovorov a núdzového volania. Odporca bol z doby viazanosti 24 mesiacov celkom pripojený len 5 mesiacov, pričom dlžnú sumu za poskytnuté služby neuhradil, a tým sa dopustil takého konania, ktorým zapríčinil, že navrhovateľ dňa 13. 2. 2011, po márnom uplynutí dodatočne poskytnutej lehoty na zaplatenie dlžnej čiastky, odstúpil od zmluvy, s čím je spojená povinnosť odporcu zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu dojednanú v dodatku. Navrhovateľovi vznikla voči odporcovi peňažná pohľadávka v žalovanej výške, ktorú odporca doposiaľ neuhradil napriek viacerým výzvam. Žalovaná suma predstavuje poplatky za hovorné, ostatné telekomunikačné služby a zmluvnú pokutu. Úrok z omeškania si navrhovateľ uplatňuje od 26. 9. 2011, čo je deň nasledujúci po dni splatnosti ostatnej faktúry. Žalovaná suma pozostáva z týchto faktúr:

číslo XXXXXXXXXXXX, splatná 27. 10. 2011, na sumu 96,27 eura za mesačné poplatky, hlasové a nehlasové služby, iné poplatky a služby,

číslo XXXXXXXXXXXX, splatná 27. 11. 2010, na sumu 129,03 eura za mesačné poplatky, hlasové a nehlasové služby, upomienka oneskorenej platby,

číslo XXXXXXXXXXXX, splatná 27. 12. 2010, na sumu 24,42 eura za mesačné poplatky, hlasové a nehlasové služby, upomienka oneskorenej platby,

číslo XXXXXXXXXXXX, splatná 25. 1. 2011, na sumu 2,50 eura za upomienku oneskorenej platby,

číslo XXXXXXXXXXXX, splatná 25. 9. 2011, na sumu 248,95 za zmluvnú pokutu.

Dlžná suma z tejto faktúry predstavuje spolu 501,17 eura. Dlžná suma uhradená nebola.

Odporca porušil svoju zmluvnú povinnosť dodržať 24 mesačnú viazanosť, počas ktorej doby mal využívať služby navrhovateľa, pričom navrhovateľ poskytol odporcovi zľavu na mobilný telefón v sume 158,- eur. Majetok navrhovateľa sa znížil o túto sumu, vzniká mu teda priama škoda vo výške 158,- eur.

Odporca si dňa 7. 7. 2010 dohodol balík služieb a to v cene stanovenej cenníkom (16,7983 eura bez DPH mesačne). Nedodržaním doby viazanosti, počas ktorej mal odporca využívať služby navrhovateľa a platiť za ne o 19 mesiacov dlhšie, spôsobil navrhovateľovi výpadok tržieb v sume 319,17 eura (19 mesiacov x 16,7983 eura).

Celkom v čase odstúpenia od zmluvy zmluvná pokuta zabezpečovala záväzok vo výške 477,17 eura (158,- eur + 319,17 eura). Navrhovateľ si uplatnil zmluvnú pokutu dojednanú v dodatku vo výške 47,80 eura. V čase uzatvorenia dodatku zabezpečovala dojednaná zmluvná pokuta záväzok vo výške 561,16 eura (24 x mesačný paušálny poplatok vo výške 16,7983 eura bez DPH + poskytnutá zľava na mobilný telefón vo výške 158,- eura).

Zmluva číslo XXXXXXXX:

Odporca si neplnil riadne svoje zmluvné padnuté povinnosti a neuhrádzal navrhovateľovi vystavené faktúry za poskytnuté služby hneď od počiatku. Z dôvodu neplatenia za poskytnuté služby bola dňa 21. 12. 2010 obmedzená činnosť jeho SIM karty na prijímanie hovorov a núdzové volania. Odporca bol z doby viazanosti 24 mesiacov pripojený len necelé 3 mesiace, pričom dlžnú sumu za poskytnuté služby neuhradil, a tým sa dopustil takého konania, ktorým zapríčinil, že navrhovateľ dňa 13. 2. 2011, po márnom uplynutí dodatočne poskytnutej lehoty na plnenie, odstúpil od zmluvy, s čím je spojená povinnosť odporcu zaplatiť zmluvnú pokutu dojednanú v dodatku. Navrhovateľovi vznikla voči odporcovi peňažná pohľadávka v žalovanej výške, ktorú odporca doposiaľ neuhradil napriek viacerým výzvam. Žalovaná čiastkach predstavuje poplatky za hovorné, ostatné telekomunikačné služby a zmluvnú pokutu. Úrok z omeškania si navrhovateľ uplatňuje od 10. 9. 2011, čo je deň nasledujúci po dni splatnosti ostatnej faktúry. Žalovaná suma pozostáva z nasledujúcich neuhradených faktúr:

číslo XXXXXXXXXXXX, splatná 11. 1. 2011, na sumu 44,22 eura za mesačné poplatky, iné poplatky a služby,

číslo XXXXXXXXXXXX, splatná 9. 9. 2011, na sumu 47,80 eura za zmluvnú pokutu.

Odporca čiastočne uhradil prvú faktúru a to vo výške 18,20 eura, ktorú sumu navrhovateľ odpočítal, a tak celková dlžná suma predstavuje 73,82 eura, ktorú sumu odporca neuhradil.

Pokusom o zmier zo dňa 31. 1. 2011 bol odporca vyzvaný na zaplatenie dlžnej sumy s poskytnutím dodatočnej lehoty na plnenie do 12. 2. 2011 s upozornením, že po márnom uplynutí dodatočne poskytnutej lehoty navrhovateľ odstupuje nasledujúcim dňom od zmluvy, ukončí poskytovanie služieb a vyúčtuje dojednanú zmluvnú pokutu. Dlžná suma uhradená nebola.

Odporca porušil svoju zmluvnú povinnosť dodržať 24 mesačnú viazanosť, počas ktorej doby mal využívať služby navrhovateľa.

Odporca si dňa 1. 10. 2010 dohodol balík služieb a to v cene stanovenej cenníkom (9,92 eura bez DPH mesačne). Nedodržaním doby viazanosti, počas ktorej mal odporca využívať služby navrhovateľa a platiť za ne o 21 mesiacov dlhšie, spôsobil navrhovateľovi výpadok tržieb v sume 208,32 eura (21 mesiacov x 9,92 eura).

Celkom v čase odstúpenia od zmluvy zmluvná pokuta zabezpečovala záväzok vo výške 208,32 eura. Navrhovateľ si uplatnil zmluvnú pokutu dojednanú v dodatku vo výške 47,80 eura. V čase uzatvorenia dodatku zabezpečovala dojednaná zmluvná pokuta záväzok vo výške 238,08 eura (24 x mesačný paušálny poplatok vo výške 9,92 eura bez DPH).

Zmluva číslo XXXXXXXX:

Odporca si neplnil svoje zmluvné dohodnuté povinnosti hneď od začiatku zmluvného vzťahu a nedobíjal si kredit, ako sa zaviazal dodatkom. Odporca porušením svojej zmluvne dohodnutej povinnosti (mesačné dobíjanie kreditu) sa dopustil takého konania, ktorým zapríčinil, že navrhovateľ dňa 13. 4. 2011, po márnom uplynutí dodatočne poskytnutej lehoty na zaplatenie dlžnej sumy, odstúpil od zmluvy. Z dôvodu porušenia zmluvne dohodnutých povinností zo strany odporcu navrhovateľ vyúčtoval odporcovi

zmluvnú pokutu faktúrou číslo XXXXXXXXXX vo výške 248,95 eura s lehotou na jej zaplatenie do 25. 2. 2011. Dodnes nebola zaplatená.

Odporca porušil svoju zmluvnú povinnosť dobíjania kreditu vo výške 16, - eur mesačne počas doby viazanosti ním dojednanej v dodatku. V spojení s prevzatím záväzku odporcu zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov a počas tejto doby realizovať pravidelné mesačne dobíjanie kreditu, mu navrhovateľ poskytol zľavu na mobilný telefón značky Samsung S5230 v sume 158, - eur. Majetok navrhovateľa sa znížil o túto sumu, vznikla mu teda skutočná škoda vo výške 158, - eur. Odporca využíval poskytnuté služby bez dojednaného mesačného dobíjania si kreditu, pričom si dobil kredit celkovo v sume 137,- eur, čo je necelých deväť mesačných dobytí (16,- eur x 8 + 9,- eur). Nedodržaním dojednanej doby, počas ktorej si mal odporca dobíjať kredit o 16 mesiacov dlhšie, vznikol navrhovateľovi výpadok tržieb v sume 273,- eur (16 mesiacov x 16,- eur - povinné mesačné dobitie - 9,- eur).

V čase uzatvorenia dodatku zmluvná pokuta vo výške 248,95 eura zabezpečovala záväzok vo výške 542, - eur (24 mesiacov x 16,- eur + zľava na mobilný telefón 158,- eur) a v čase odstúpenia od zmluvy zabezpečovala záväzok vo výške 405,- eur (247,- eur + zľava na mobilný telefón 158,- eur).

Vzhľadom na skutočnosť, že pri zmluvách FIX je jediným nástrojom na ochranu oprávnených záujmov navrhovateľa zmluvná pokuta, túto si navrhovateľ uplatnil v zmysle využitia jej reparačnej funkcie. Zmluvná pokuta tu plnení nielen zabezpečovaciú funkciu ako paušalizovaná náhrada škody, ale súčasne aj prevenčnú a reparačnú funkciu. Zmluvnú pokutu dojednanú v dodatku, navrhovateľ nepovažuje za vysokú, naopak považuje ju za primeranú vo vzťahu k zabezpečovanému záväzku a funkciám zmluvnej pokuty a trvá na jej priznaní súdom v celom rozsahu. Ohľadne primeranosti zmluvnej pokuty navrhovateľ poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 19. 3. 2013, spisová značka 9 Co/31/2012.

Súd odporcovi dolu doručil návrh spolu s poučením podľa O.s.p. a s výzvou na vyjadrenie sa k návrhu dňa 28. 1. 2014. Odporca osobne prevzal súdnu zásielku, napriek tomu sa k návrhu nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so Zmluvami o pripojení v znení Dodatkov, Pokusom o zmier, faktúrami, cenníkom, Všeobecnými podmienkami a takto vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Navrhovateľ podal návrh tak, ako bol vyššie popísaný a odôvodnený.

Právny predchodca navrhovateľ spoločnosť T-mobile Slovensko, a.s. uzatvoril s odporcom v postavení fyzickej osoby nepodnikateľa Zmluvy o pripojení tak, ako je to podrobne popísané v návrhu - zmluvu č. XXXXXXXX dňa 7. 7. 2010 s dodatkom zo dňa 7. 7. 2010; zmluvu č. XXXXXXXX dňa 1. 10. 2010 s dodatkom zo dňa 1. 10. 2010; zmluvu č. XXXXXXXX dňa 4. 2. 2010 s dodatkom zo dňa 4. 2. 2010. Za poskytnuté služby navrhovateľ vystavil faktúry (uvedené v návrhu), ktoré odporca neuhradil, pričom na ich úhradu bol vyzvaný aj tromi Pokusmi o zmier (2 pokusy zo dňa 31. 1. 2011, a dňa 31. 3. 2011).

Dňom 1.7.2010 došlo k zlúčeniu právneho predchodcu navrhovateľa a navrhovateľa a navrhovateľ sa stal univerzálnym právnym nástupcom spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s., ktorá ku dňu 30.6.2010 zanikla.

Tým, že odporca neuhrádzal poskytované služby a nedodrжал ani dobu viazanosti dohodnutú v Zmluvách, porušil zmluvné povinnosti a v zmysle Dodatkov k zmluvám je povinný zaplatiť navrhovateľovi dohodnutú zmluvnú pokutu. Navrhovateľ preto pokusom o zmier vyzval odporcu na úhradu neuhradených faktúr. Odporca na pokus o zmier nereagoval žiadnou, ani čiastočnou úhradou a preto navrhovateľ odstúpil od vyššie uvedených zmlúv, pričom odstúpenie definoval priamo v liste - Pokus o zmier a to pre prípad nezaplatenia dlhu v dodatočne stanovenej lehote.

Podľa § 43 ods. 1, 2 a 3 písm. c/ zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, (1) Zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

(2) Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

(3) Zmluva o pripojení zaniká odstúpením od zmluvy.

Podľa § 43 ods. 5 písm. b/ a e/ cit. zák., podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník b/ nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti, e/ opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa čl. 10 bod 10.1 a 10.2 všeob. podmienok, ak v lehote splatnosti nedôjde zo strany účastníka k úhrade akéhokoľvek peňažného záväzku alebo jeho časti zo zmluvy alebo z akéhokoľvek iného zmluvného vzťahu so spoločnosťou T - mobile, má spoločnosť voči účastníkovi nárok na úrok z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Úrok z omeškania zo sumy nezaplateného peňažného záväzku je splatný po uplynutí dňa, ktorý je ako deň splatnosti peňažného záväzku uvedený vo faktúre, ktorou spoločnosť vyúčtovala účastníkovi peňažný záväzok.

Navrhovateľova pohľadávka voči odporcovi teda pozostáva z neuhradených služieb vo výške 275, 74 eura, zmluvnej pokuty vo výške 545,70 eur, poplatku za upomienku 2,50 eura (spolu 823,94 eura) a zákonných úrokov z omeškania.

Podľa § 52 ods. 1 OZ, účinného v čase uzatvárania zmlúv, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 a 9 OZ, (5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

(9) Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ, (1) Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

(2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 544 ods. 1 a 2 OZ, (1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Súd takto vykonaným dokazovaním zistil, že navrhovateľ uzavrel s odporcom Zmluvy v znení dodatkov tak, ako to navrhovateľ popísal vo svojom návrhu. Neoddeliteľnou súčasťou týchto zmlúv sú Všeobecné zmluvné podmienky. Účastníci zmluvného vzťahu si zároveň dohodli aj pre prípad porušenia zmluvných dojednaní zmluvnú pokutu. Z hľadiska formy je dohoda o zmluvnej pokute uzavretej medzi účastníkmi, potrebné považovať za platnú, nakoľko bola uzavretá v zákonom predpísanej písomnej forme. Súd má za to, že odporca neuhradil navrhovateľovi včas vyfakturované sumy za ním poskytnuté služby. Z predložených listín vyplýva, že odporca od uzatvorenia zmlúv nemal v úmysle platiť za dojednané služby. Súd má za to, že odporca mal záujem získať mobilný telefón a služby navrhovateľa využívať iba po dobu ich povinného poskytovania zo strany navrhovateľa. Nie je na mieste konštatovať, že v prípade dojednaní zmluvnej pokuty ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko odporca nezaplatil faktúry za poskytnutie služby už krátko od uzatvorenia predmetných zmlúv. Hneď od začiatku existencie právneho vzťahu došlo z jeho strany k porušeniu zmluvných povinností aj napriek skutočností, že navrhovateľ služby poskytol, a poskytol mu aj mobilný telefón.

Nárok navrhovateľa pozostáva z neuhradených faktúr za poskytnuté služby a zo zmluvnej pokuty, ktorú účastníci zmluvy dohodli v prípade porušenia zmluvných povinností odporcom v Zmluvách o pripojení a v Dodatkoch k týmto zmluvám. Odporca bol povinný včas uhrádzať ceny služieb fakturovaných navrhovateľom. Výška uplatnenej zmluvnej pokuty je primeraná vzhľadom na zistené skutočnosti a hodnotu služieb, ktoré majú byť zabezpečené zmluvnou pokutou.

V čase uzatvárania zmlúv o pripojení a ich dodatkov už bolo účinné ust. § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, podľa ktorého za neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve sa považuje aj také ustanovenie, ktoré požaduje od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku. Takouto neprimerane vysokou sankciou za omeškanie môže byť dohodnutá výška úroku z omeškania, alebo dohodnutá výška zmluvnej pokuty, poprípade aj ich kombinácia. Zo žiadnych z ustanovení Občianskeho zákonníka, ale ani z ustanovení Zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z., či Zákona o spotrebiteľských úveroch č.258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmlúv nie je možné vyvodiť, že by v spotrebiteľských zmluvách zmluvné strany neboli oprávnené dohodnúť zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti spotrebiteľom. Jedinou podmienkou platnosti je primeranosť tejto sankcie v porovnaní so závažnosťou nespĺnenia záväzku spotrebiteľom.

Pojem „neprimerane vysoká zmluvná pokuta“ obsahuje s účinnosťou od 1. 1. 2008 nielen § 301 Obchodného zákonníka, ale aj ust. § 545a Občianskeho zákonníka. Vzhľadom k úprave stanovenej v § 54 ods. 1 vetá prvá Občianskeho zákonníka nesmú sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou odchyliť od úpravy uvedenej v Občianskom zákonníku v neprospech spotrebiteľa. Zmluvná pokuta je peňažitá čiastka, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, že nespĺní svoju zmluvnú povinnosť, a to bez ohľadu na to, či porušením povinností vznikla veriteľovi škoda. Účelom zmluvnej pokuty je donútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku. Pokuta však plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody. Veriteľovi uľahčuje dôkaznú situáciu v tom, že nemusí preukazovať vznik škody, ani jej výšku. Stačí, aby v súdnom konaní preukázal porušenie zmluvnej povinnosti, ktorá podľa dohody zmluvných strán mala za následok vznik práva na zmluvnú pokutu. V dôsledku toho je dlžník povinný zmluvnú pokutu zaplatiť bez ohľadu na to, či veriteľovi vôbec nejaká škoda vznikla. Právo na zaplatenie zmluvnej pokuty preto vzniká aj v prípade, že spotrebiteľ poruší svoju zmluvnú povinnosť aj za posledný mesiac doby jeho viazanosti, teda aj v prípade, že dodávateľovi služby vznikne škoda v podstatne nižšej výške, než je výška zmluvnej pokuty. Pokiaľ má vymáhaná sankcia charakter zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve, je treba rozlišovať medzi neplatnosťou zmluvného dojednaní o zmluvnej pokute podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi a jej neplatnosťou ako neprimeranej zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka pre „neprimerane vysokú sumu“ sankcie. Zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve môže byť neplatná ako neprimeraná zmluvná podmienka napriek tomu, že v prípade nespotebiteľskej zmluvy by jej dojednanie bolo v súlade s dobrými mravmi. Primeranosť zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej

zmluve sa skúma z hľadiska uhradzovacej a sankčnej funkcie. V spotrebiteľských zmluvách však môže byť dôvodom pre absolútnu neplatnosť zmluvného dojednania o zmluvnej pokute aj neprijateľnosť takejto zmluvnej podmienky v prípade, že požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku (§ 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka). Súd je toho názoru, že pokiaľ má byť sankciou preskúmanou podľa uvedeného ustanovenia zmluvná pokuta, neobmedzuje sa súd len na preskúmanie toho, či jej výška zodpovedá uhradzovanej - reparačnej funkcii, ale aj funkcii sankčnej. Vyplyva to aj z formulácie tohto ustanovenia, ktoré sa vzťahuje aj na zaplatenie „neprimerane vysokých súm ako sankcie“. Zmluvnú pokutu možno považovať za primerane vysokú sankciu, pokiaľ neprimerane neprekračuje tak výšku zabezpečovanej sumy (uhradzovacia funkcia), ako aj súhrn prípadných škôd, ktoré možno v konkrétnom prípade očakávať v prípade porušenia zmluvnej povinnosti (sankčná funkcia). Znamená to, že súd môže označiť takéto dojednanie v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľné len vtedy, keď výška dohodnutej zmluvnej pokuty neprimerane presahuje plnenie, ktoré spotrebiteľ na základe zmluvy dostal, alebo by bol dostal, keby nedošlo k zániku zmluvy. Ak je zmluvná pokuta primeraná v čase uzavretia zmluvy, nemôže neskoršie porušenie zmluvnej povinnosti účastníkom zmluvy postihované zmluvnou pokutou spôsobiť neplatnosť dohody o zmluvnej pokute bez ohľadu na to, v ktorom časovom okamihu po uzavretí zmluvy k tomu došlo. V tejto súvislosti je treba poukázať aj na čl. 4 ods. 1 Smernice Rady (ES) 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorého nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí. V podstate rovnaký obsah má ust. § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1. 3. 2010. Podľa neho pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvných podmienok sa nemá prihliadať len na samotný text zmluvy a všeobecných obchodných podmienok dodávateľa, ale aj na širšie súvislosti, ktoré charakterizujú samotné dojednanie spotrebiteľskej zmluvy a na obsah ostatných podmienok zmluvy. Pre záver o neprimeranosti (nekalosti) zmluvnej podmienky upravujúcej sankciu za nesplnenie záväzku spotrebiteľom nestačí len záver o tom, že táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná. Je vylúčené urobiť záver o neprimerane vysokej sankcii len po porovnaní s jednou z viacerých skutočností, za existencie ktorých bola zmluva uzatvorená, a to v závislosti od času prípadného porušenia zmluvnej povinnosti v priebehu doby viazanosti spotrebiteľa.

Ak výška dojednanej zmluvnej pokuty v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy je primeraná výške zabezpečovanej sumy (napr. kúpna cena poskytnutého technického vybavenia), ako aj výške zodpovedajúcej súhrnu prípadných škôd, ktoré možno očakávať v prípade porušenia zmluvnej povinnosti (napr. úhrn minimálnych náhrad zo zmluvy o pripojení za celé obdobie viazanosti, ktorý nebol zaplatený), nie sú splnené podmienky pre záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. k/, ods. 5 Občianskeho zákonníka v teraz platnom znení.

Pri posudzovaní primeranosti zmluvnej pokuty nie je možné neprihliadať k trhovej cene telefónu, a teda k majetkovému prospechu, ktorý získal odporca tým, že kúpil tieto zariadenia len za symbolickú akciovú cenu (1,- euro). Odporca mal možnosť si zakúpiť tieto zariadenia u navrhovateľa za ich predajnú cenu bez akejkoľvek viazanosti, avšak dal prednosť uzavretiu zmluvy o pripojení sporej s kúpnu zmluvou uvedeného zariadenia za akciové ceny, ktorých výška bola dôvodom vzniku zmluvného záväzku odporcu prijímať služby od navrhovateľa minimálne vo výške dohodnutej v zmluve počas obdobia 24 mesiacov. Tým, že odporca nezaplatil ani minimálnu časť z fakturovanej ceny za služby, ba ani akciové ceny zakúpených prístrojov, porušil svoju zmluvnú povinnosť, čo podľa zmlúv o pripojení a ich dodatkov má za dôsledok vznik povinnosti odporcu zaplatiť dojednanú zmluvnú pokutu.

Na základe uvedeného súd dospel k záveru o prijateľnosti zmluvného dojednania o zmluvnej pokute a preto návrhu aj v tejto časti vyhovel (popri neuhradených službách poskytnutých navrhovateľom). Obdobne to platí aj o poplatku za upomienku vo výške 2,50 eura. Ani túto zmluvnú podmienku súd nezhliadol za neprimeranú, nakoľko odporcovi boli zaslané 3 upomienky, pričom navrhovateľ si uplatnil poplatok len za jednu z nich. S prihliadnutím na okolnosti celého zmluvného vzťahu, keď odporca porušil svoje povinnosti už v začiatkoch dojednania všetkých troch zmluvných vzťahov, súd považuje za korektné a spravodlivé priznať navrhovateľovi nárok aj za tento poplatok.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi navrhovateľom a odporcom vznikol záväzkový právny vzťah, v rámci ktorého navrhovateľ svoje záväzky splnil, odporca povinnosť platiť cenu poskytnutých služieb nespĺnil. Navrhovateľovi tak v zmysle § 517 ods. 2 OZ vznikol nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške podľa zákona.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Omeškanie dlžníka je najčastejším porušením záväzku, hoci z hľadiska realizácie záväzku nejde o najzávažnejšie porušenie, a to z toho dôvodu, že ešte neznamená zmarenie záväzku. Ide tu o prípad, keď záväzok síce nebol splnený v dobe splatnosti, ale splnenie obligačnej povinnosti nie je vylúčené a predpokladá sa jej dodatočné splnenie. Je to samostatná forma nesplnenia v tom zmysle, že ide o nesplnenie dočasné.

Omeškanie dlžníka sa nevzťahuje len na prípady nesplnenia záväzku včas, ale zahŕňa aj prípady, keď síce záväzok bol splnený včas, ale toto plnenie nemá náležitosti riadneho plnenia, t. j. plnenie je vadné. Na vadné plnenie sa teda hľadí ako na nesplnenie záväzku.

Odporca podľa listinných dôkazov je v omeškaní tým, že neplnil riadne a včas (dostal sa do omeškania uplynutím času plnenia podľa jednotlivých faktúr); omeškanie teda spočíva v porušení záväzku vo vzťahu k času plnenia.

Podľa § 3 ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka platného do 31. 1. 2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Ku dňu 26. 9. 2011 (prvý deň omeškania podľa návrhu navrhovateľa) bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky určená vo výške 1,5 % ročne, výška úrokov z omeškania je potom 9,5 % p.a. Keďže navrhovateľ požadoval priznať úroky z omeškania odo dňa 26. 9. 2011 (hoci nárok vznikol už v roku 2010), je potrebné uplatniť takto stanovené úroky z omeškania.

Na podklade vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh je dôvodný v celom rozsahu, a preto súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a žalovanú sumu priznal navrhovateľovi v plnej výške. Čo sa týka priznaných úrokov z omeškania z faktúr súd ich priznal až od dátumu, ktorý požadoval navrhovateľ vo svojom návrhu, nakoľko postupoval podľa § 153 ods. 2 O.s.p., hoci k omeškaniu preukázateľne došlo dňom nasledujúcim po splatnosti jednotlivých faktúr (splatnosť je uvedená v úvode odôvodnenia).

Vzhľadom na spotrebiteľský vzťah a výšku žalovanej sumy súd určil lehotu na zaplatenie 30 dní od právoplatnosti rozsudku (§ 160 ods. 1 vetá prvá za bodkočiarkou O.s.p.).

O trovách konania súd rozhodol súd v súlade s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 149 ods. 1 a § 151 ods. 8 O.s.p., keď navrhovateľovi ako účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal plnú náhradu trov konania, ktoré je odporca povinný zaplatiť ju k rukám advokáta, pričom tieto trovy pozostávali zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 49,- eur a trov právneho zastúpenia vo výške 142,22 eura (vyčíslené podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. za 2 úkony právnej pomoci - prevzatie a príprava zastúpenia, podanie návrhu na súd - po á 51,45 eura a 2 x režijný paušál po á 7,81 eura, spolu 118,52 eura + 20 % DPH, t.j. spolu 142,22 eura).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave, písomne alebo ústne do zápisnice.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.;
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci;
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností;
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam;
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.);
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.